

02 JUL 2013

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen
Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

0530 2013077918

**College voor
zorgverzekeringen**
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.cvz.nl
info@cvz.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

Datum 1 juli 2013
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Onze referentie
0530 2013077918

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 12 juni 2013 aan het College voor zorgverzekeringen advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een geneeskundige behandeling in het buitenland (Duitsland). Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het College brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het College nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het College kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke polisbepalingen

Voor de beoordeling van dit geschil zijn de volgende bepalingen uit de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van belang.

Artikel B4.1 omschrijft de inhoud en omvang van de te verzekeren zorg (basisverzekering). Het moet gaan om zorg zoals de betrokken zorgaanbieders plegen te bieden en de zorg moet tevens voldoen aan het criterium 'stand van de wetenschap en praktijk'.

Artikel B5 omschrijft dat slechts aanspraak bestaat op zorg als daarvoor een indicatie aanwezig is.

Artikel B24 omschrijft de aanspraak op medisch specialistische zorg.

Artikel B9 omschrijft de vergoedingsvoorwaarden voor zorg in het buitenland. De maximale vergoeding wordt gesteld op het tarief dat in Nederland marktconform is.

Dit komt overeen met hetgeen hierover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

**College voor
zorgverzekeringen**
Pakket

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het College dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd. De medisch adviseur deelt het volgende mee.

Datum
1 juli 2013

Onze referentie
0530 2013077918

Situatie verzoekster

Door verzoekster is een machtiging gevraagd voor operatieve ingreep in Duitsland vanwege progressieve rugklachten en toenemend onvermogen te lopen zonder rollator.

Voordat de zorgverzekeraar akkoord is gegaan heeft verzoekster de operatie op 9 augustus 2012 laten uitvoeren omdat de orthopedisch chirurg in Duitsland aangaf dat een spontane dwarslaesie dreigde en het ruggenmerg ernstig vernauwd en instabiel was.

Uit brief d.d. 25 januari 2012 van behandelend orthopedisch chirurg in Nederland blijkt dat verzoekster al een achttal jaren onder behandeling was. Een operatieve ingreep werd overwogen. Uit een MRI uit 2010 blijkt: degeneratieve listhesis L4-5 met stenose in het neurale kanaal, voornamelijk L4-L5 maar het meeste op L1-L2 waar discusherniatie aanwezig is.

De orthopedisch chirurg in Duitsland stelt op 18 juli 2012 aan verzoekster een decompressie en discectomie L1-L2 en decompressie met spondylodesis L4-L5 voor (DBC 05 00 1 1301 0223, declaratie code 140166). Op de MRI werd gezien een ernstige, nagenoeg absolute spinaal kanaal vernauwing gecompliceerd door een grote mediane prolaps op L1-L2 naast degeneratieve spondylolisthesis L4-L5 met reactieve arthrosis van de facetgewrichten.

Op 13 augustus 2012 declareert de orthopedisch chirurg DBC 05 00 11 1301 0223 [Zorgproductcode 131999242 15B471] en separaat verbruiksmaterialen/kosten Rontgen voor decompressie L1/L2 met verwijderen van grote mediane prolaps; decompressie L4/L5 met dorsale spondylodesis i.v.m. instabiele degeneratieve pseudolisthesis.

Afwijzing verweerder

Verweerder heeft een vergoeding toegekend voor de kosten van een herniaoperatie. Er zou geen indicatie zijn voor een spondylodese operatie. Volgens verweerder is dit enkel zinvol bij een bewezen instabiliteit zoals spondylolisthesis. Dit is niet correct; ook bij een laminectomie met als verwacht gevolg instabiliteit, kan een spondylodese uitgevoerd worden.

Afgezien daarvan vermoedt verweerder dat een niet gebruikelijke, experimentele behandeling is uitgevoerd.

Onderwerp geschil

Nu verweerder een vergoeding heeft toegekend voor een hernia operatie, staat de vraag of dit een te verzekeren prestatie is en of verzoekster hier een indicatie voor heeft, blijkbaar niet (meer) ter discussie. Dit geschil spitst zich toe op de vraag of een spondylodese operatie een te verzekeren prestatie is en of verzoekster hier een indicatie voor heeft.

Spondylodese

Een spondylodese behoort tot zorg zoals medisch specialisten plegen te bieden en voldoet tevens aan het criterium stand van de wetenschap en praktijk. Het is daarmee een te verzekeren prestatie.

**College voor
zorgverzekeringen
Pakket**

Datum
1 juli 2013

Onze referentie
0530 2013077918

Er is een indicatie voor spondylodese als er instabiliteit van de wervelkolom bestaat of instabiliteit dreigt als gevolg van decompressie (laminectomie). Het College heeft hier eerder over geadviseerd (zaak 2012088055).

Er zijn internationaal en nationaal duidelijke indicaties geformuleerd voor spondylodese^{1 2}, namelijk instabiliteit in de wervelkolom en het afglijden van de ene wervel t.o.v. de andere (spondylolisthesis). Onder instabiliteit wordt verstaan dat de wervels onvoldoende onderling verband met elkaar hebben en dus min of meer los van elkaar liggen. Dit kan een gevolg zijn van een fractuur of een tumor. Er bestaat discussie of je ook van instabiliteit kunt spreken als er een verhoogde beweeglijkheid is in de wervelkolom als gevolg van slijtage van de lage rug (verouderingsproces / degeneratieve veranderingen). Het is nog onvoldoende duidelijk of dit als oorzaak van chronische pijn kan worden aangemerkt en of chirurgische behandeling is aangewezen (tekst deels afkomstig van www.nvvn.org). (zaak 2012101809).

De behandelend orthopedisch chirurg heeft als indicatie opgegeven instabiele degeneratieve pseudolisthesis. Onduidelijk is waarop dit gebaseerd is, een MRI verslag is niet aanwezig in het dossier. Het kan echter een indicatie zijn voor een spondylodese.

Verweerder onderbouwt niet nader waarom bij verzoekster geen indicatie voor de spondylodese is. Uit het dossier blijkt dat een Nederlandse orthopeed wel de indicatie heeft gesteld maar patiënte niet fit genoeg vond. Als er twijfel is over een indicatie is nader onderzoek daarnaar nodig bij de behandelaar. Een indicatie waarover discussie bestaat kan ook voorgelegd worden aan een andere professional, en wel in dit geval iemand die zelf rugoperaties uitvoert en dus ook de indicatie stelt: een neurochirurg of een orthopeed.

Uit de brief van dr. Van Loon van 20 juni 2012 blijkt dat een indicatie voor decompressie aanwezig is en vanwege dreigende instabiliteit bij de listhesis na de decompressie is fusie ook geïndiceerd. Voor verzoekster wordt dit echter als een te grote belasting gezien, vanwege cardiale klachten e.d.

Indicatie spondylodese

Gelet op de informatie in het beschikbare dossier is een indicatie voor een spondylodese aannemelijk.

¹ O.a. Resnick DK et al, J Neurosurg Spine 2005, vol 2. Dit nummer is geheel gewijd aan evidence based richtlijnen aangaande lage rugklachten.

² Zie o.a. de website van de Ned. Vereniging voor Neurochirurgie, www.nvvn.org, onder het hoofdstuk Spondylodese.

Juridische beoordeling

Het College heeft kennisgenomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering, is het College van mening dat verzoekster in aanmerking komt voor vergoeding van een spondylodese met inachtneming van hetgeen in de zorgverzekering is bepaald omtrent vergoeding van in het buitenland genoten zorg.

Aanspraak verzoekster

Een spondylodese is een te verzekeren prestatie en conform het advies van de medisch adviseur van het College is het aannemelijk dat verzoekster hier een indicatie voor had.

Advies van het College

Het College adviseert u het gevraagde toe te wijzen, tot een maximum van het in Nederland geldende marktconforme tarief.

Hoogachtend, , .

**College voor
zorgverzekeringen**
Pakket

Datum
1 juli 2013

Onze referentie
0530.2013077918